

Mutlu Bir Öykü

Kırk birime bastım. Arabayı satın aldım. Nehir kıyısına sürüp bir ağacın altına park ettim. Güneş tepede, nehir kıyısındaki otlar kahverengiye dönmüş. Vakit sabah ortası. Sırtımı nehre veriyorum ve bir kapı bulana kadar Eğlence Merkezi'nin bir tarafı boyunca yürüyorum. Bankoda benden başka kimse yok. İçeride hava serin. Görevli arkadaki odada oturmuş, ayaklarını masanın üstüne uzatmış. Beni görünce yardımcı olmak için dışarı çıkıyor.

“Talking Heads konserine iki bilet” diyorum.

Göreyim diye oturma planını bana doğru çeviriyor. Bakıyorum. Grubun nerede durup çalacağını anlayamıyorum. Eğlence Merkezi'nin artık suyla dolu olmadığına, 1956 yılında sutopunda Macaristan'ın SSCB'yle karşılaştığı ve insanların anlattığına göre suyunda kan görülen olimpik havuzun artık burada olmadığına inanamıyorum. Bütün o suyu ne yaptılar? İki yüz metre ötede akıp giden nehre pompalamışlardır, denize karışsın diye.

Biletleri alıyorum. Her biri yaklaşık yirmi dolar tutuyor. Yeni sayılacak arabamla eve uzun yoldan dönüyorum.

Biletleri kızıma veriyorum. Sivri burunlu ayakkabılarını giymiş, telefonun yanında çömeliyor. Arkadaşları zaten bir konsere gidiyor, Simple Minds konserine, o yüzden buna izin alamamışlar, yirmi dolarları yokmuş. Benim gitmem gerekecek.

“Hemen olsun istiyorum” diyor kızım her sabah okul üniformasını giydiğinde. Konsere gitme görevinin ağırlığını üstümde hissediyorum. “Sen ne giyeceksin?” diye soruyor.

Ben fazla yaşıyım. Kıyafetlerim demode olacak. Başlama saati fazla geç olacak. Ön gruplar berbat olacak. Kulaklarıma ağrılar girecek. Canım sıkılacak, kızımın keyfini kaçıracağım. Canım sıkılacak. Canım sıkılacak. Canım sıkılacak.

Biletimi kız kardeşime satıyorum. Kardeşim heyecanını belli etmemeye çalışıyor. Kendisi saksofon çalar. Kabarık saçları ve bronz kolları var; kalabalık bir yerde kızımı şerefendirir. Bir tüpte duran

balmumu kulak tıkaçları var bir de. Geliyor; parfüm sıkmış, hareketleri yavaş, yüzünde zarif bir tebessüm.

Benzin almak için duruyoruz. Kızım da benimle dışarı çıkıyor, üstündeki dar siyah kıyafetlerle bir mandal kadar ince; yağ ölçme çubuğunu nasıl kullanacağını gösteriyorum ona. Kardeşim arabada oturmuş gülüyor. “Birbirinize çok benziyorsunuz” diyor, “özellikle de beraber bir şey yaparken ve birinin sizi izlediğinin farkında değilken.”

Punt Yolu’nda önümüzdeki araba aheste aheste gidiyor.

“Yürüsene geri zekâlı” diyor kız kardeşim.

Hızımı istikrarlı bir şekilde artırıp şerit değiştiriyorum.

“Helen!” diyor yanımda oturan kardeşim. “Böyle pervasız bir şoför olduğumu bilmiyordum!”

“Değil zaten” diyor kızım arka koltuktan. “Öyleymiş gibi davranıyor sadece, numaradan.”

Punt Yolu’ndan sağa Swan Caddesi’ne sapıp insanların gruplar halinde Eğlence Merkezi’ne yürüdüğünü gördüğümde bileti sattığım için pişmanlık duymaya başlıyorum. İnsanlar mutlu. Bağıracaklar, bariyerleri aşip ön tarafa dans etmeye koşacaklar. Harika giyinmişler, yürümüyorlar da sekiyorlar adeta. Eski olimpik havuzdan kararmakta olan göğe ışık demetleri fışkırıyor. Beyaz ceketler giymiş adamlar otomobilleri el hareketleriyle otoparka yönlendiriyor.

“Biz burada inelim” diyor kardeşim.

Beni öpüp yüzlerinde bir sırıtmayla bana veda ediyorlar ve yolun karşısına seğirtiyorlar. U dönüşü yapıp arabayı yeniden Punt Yolu’na sürüyorum. Elimden denk geldiği ilk kaseti teybe takıyorum. Elisabeth Schwarzkopf’muş: Strauss’tan sevinç dolu bir şarkı söylüyor. Sözleri anlamıyorum ama koro “*Habe Dank!*”^{*} diyor. Işık bir tuhaf, fırtına havası var, etraf farları yakacak kadar kararmamış. Bir soprano gibi şarkı söylemeye çalışıyorum. Sesim çatlıyor, kadın bana göre fazla tiz söylüyor ama Richmond futbol sahasının yanındaki ufak tümseği hızla çıktığım sırada “İşte bu” diyorum yüksek sesle, “nihayet çizginin öbür tarafına geçtim.” *Habe Dank!*

* (Alm.) “Şükret!” (ç. n.)

Surfers'tan Kartpostallar

“Bir gece, âşık olmadığımı gördüm rüyamda ve o gece, bütün bağlardan kurtulmuş halde, teselli edici bir tür ölüm uykusu uyudum adeta.”

Colette

Coolangatta'daki havalimanından arabayla kuzeye gidiyoruz. Yolun yanında okyanus dalga dalga kabarıyor ama dalgalar sahile vurup kırılmıyor. Kabartılar, siyah dalış kıyafetleri giymiş, köpekbalıkları kadar ciddi sörfçülerle benek benek.

“Şu salaklara bak” diyor babam.

“Soğuktan donuyorlardır” diyor annem.

“Dalış kıyafetleri işe yaramıyor mudur?” diyorum ben. “Hani cildinle kıyafet arasında ince bir su tabakası oluyormuş, öyle olunca da insanın vücut ısısı...”

“Olabilir” diyor babam.

Yola uzanan bir kayalığı ani bir virajla dönüyoruz. Önümüzde, millerce ötede, süt beyazı hava yüzünden bulanıklaşmış bir rüya şehri görüyorum: Krem rengi, gümüş, turkuaz kuleleri uzaktaki bir kıyı dilinin karşısında kümelenmiş.

“Orası neresi öyle, Brisbane mi?”

“Hayır” diyor annem. “Surfers.”

Babamın arabasının bilgisayarı var. Babam hız sınırını aştığında gösterge paneli ölçülü bir sesle ama ısrarla bip bip ediyor. Işıklar yanıyor, babamın sağ ayağının yaptığı basınç azalıyor. Pencereleri ön koltukların arasında yer alan bir panelden kontrol ediyor. Oto-yolun kenarına park etmiş, arka camına SATILIK ibaresi dayalı bir Valiant'ın yanından yavaşça geçiyoruz.

“Şuna bak” diyor annem. “Batı Avustralya plakalı. Herhalde bununla Nullarbor'u geçip canını çıkardılar, şimdi de okutmak istiyorlar.”

“Çalıntıdır muhtemelen” diyor babam. “Arabadaki yazıyı gördünüz mü? BÜTÜN BAKİRELER, HİÇBİR ŞEY YAPMADIĞINIZ İÇİN

TEŞEKKÜRLER. Nasıl bir salak olduğu oradan anlaşılıyor zaten. Bezelye kadar beyni var.”

Yaklaşınca görüyoruz, turkuaz rengi kulelerin çoğu daha satılmamış. “Akla gelen her türlü özellik” diye yazıyor ilanlarda. Kulelerin Capricornia, Biarritz, The Breakers, Acapulco, Rio gibi adları var.

Paris’te yaşarken Brezilyalı bir arkadaşım vardı. Bir keresinde bana doğduğu ve büyüdüğü şehir olan Rio’nun bir kartpostalını göstermişti. Kartpostalda, kenarında palmyeler bulunan, kumları kar kadar saf, kavisli, muhteşem bir kumsalın havadan çekilmiş fotoğrafı vardı.

“Madem böyle güzel, niye Brezilya’da yaşamıyorsun?” diye sormuştum.

“Çünkü o kumsalın tam arkasında koca bir askeri üs var” demişti arkadaşım.

Ben de ona kendi ülkemden bir kartpostal göstermiştim. *The Land of the Golden Fleece* adındaki o Streeton tablosunun bir röprodüksiyonuydu, memleket hasreti çektiğimden kartı yatak odamdaki ısıtıcının üstünde tutardım. Arkadaşım kartı dikkatle incelemişti. Sonunda frenküzümü rengi gözlerini bana çevirip sormuştu: “*Les arbres sont rouges?*” Ağaçlar kırmızı mı?

Bunun üstünden birkaç yıl geçti; altı ay önce, Rathdowne Caddesi’ndeki bir antikacıda eski kartpostallarla dolu bir kutuyu karıştırıyordum. Galway’deki rutubetli kulübelerin, bisikletlerle tıklım tıklım Colombo’daki çürüyen Raj dönemi otellerinin, tek bir kanonun bıraktığı iz haricinde pürüzsüz, camsı Kanada göllerinin arasında iki kart buldum ve birer dolar verip aldım. Biri Rio şehir merkezinin siyah beyaz bir fotoğrafıydı. Kabaca renklendirilmiş öbüründeyse doğduğum şehir olan Geelong vardı. Fotoğrafçı Doğu Kumsalı’nı gören yüksek, çimenli bayırda durmuş olmalıydı. Makinesini, betondan dört dalıcı kuşun (Leylek? Turna? Ne olduklarını babama hiç sormadım; uzun, turuncu gagaları var ve her birinin bir bacağı adım atacakmışçasına kıvrılmış) bulunduğu, suyu hiç akmayan fiskiyeyle hizalamıştı; fiskiyeden, bütün yaz kimsenin gözetimi olmadan kımıltısız suya atladığımız kıvrımlı, ahşap yürüyüş yoluna uzanıyordu bakış açısı; koydan da Geelong’la Melbourne arasındaki geniş bazalt düzlüklerini kesintiye uğratan yegâne yer şekillerine, You Yangs’e, o çift tepeli alçak volkan konilerine. Bu

iki kartın aynı kutuda yer alması! Ve benim onları bulmam! Bir düşünün! “*Cher Rubens*” diye yazdım. “*Je t’envoie ces deux cartes postales, de nos deux villes natales...*”*

Lorna Teyze yürüyüş yapmaya kumsala gitmiş. Annem kapıyı anahtarla açıyor ve sinekliği yana kaydırıyor. Geldiğimi arkadaşına haber vermek için güneşli havaya çıkıyor. Okyanus sitenin hemen önünde, yalnızca yüz elli metre ileride. İnsanlar karayla deniz arasındaki sınırdan nasıl bu kadar emin olabiliyorlar da o sınırın üstüne evler inşa edebiliyorlar? Okyanusun beyaz eşikleri yer değiştirip duruyor.

“Saat on iki” diyor babam.

“Öğle yemeği zamanı yaklaşıyor” diyorum.

“Daha çok ben ona yaklaşıyorum. Hele o güzel, soğuk, tuzlanmış etle o taze esmer ekmeğin orada dururken. Galiba şu diken kabağı turşusunun da tadına bakacağım. Hiç diken kabağı yedin mi?”

“Görsem tanımam bile.”

“Ben de.”

Mutfak duvarındaki mıknatıslı bıçak tutucudan tırtıklı bir bıçak alıyor ve tezgâhta çabucak ve ustaca, dolgun bir sandviç hazırlıyor kendine. Güçlü bir konsantrasyonla çalışıyor: Ekmeğin içinden taşan etleri büyük, abartılı hareketlerle ve alt dudağının sevimli bir mimiği eşliğinde yerine geri koyuyor. Sandviçi iki eliyle alıyor, kaldırıp ağzına götürüyor ve büyük bir ısırık alıyor. Çiğnerken burnundan derin derin nefes alıp veriyor.

“Kendine bir şey hazırlamak ister misin?” diyor, ağzı dolu.

Ayağa kalkıyorum. Ekmeği elinin tersiyle bana doğru itiyor. Sandviçinin öbür yarısını yeşil bir kahvaltılık tabağına koyup masaya götürüyor. Dirseklerini çam kerestesinden masaya dayayarak oturuyor, bacakları açık, göbeği gevşeyip bacaklarının üstüne düşüyor, yüksek kavisli, uzun kemikli ayakları karo zemine basıyor. Yiyor ve gözlerini dışarıya, denize dikiyor. Çiğneme sesleri odayı dolduruyor.

Annemle Lorna Teyze sahilden dönüyorlar. Cam duvarın arkasında ayakta duruyorum ve musluğun yanında duraklayıp ayaklarındaki kumu hortumla yıkamalarını, sonra çimleri geçip kapıya

* (Fr.) “Sevgili Rubens. Sana memleketlerimizden bu iki kartı gönderiyorum.” (ç. n.)

gelmelerini seyrediyorum. İki yaşlı kadın onlar: Sağ ayaklarını yıkarken bir elleriyle musluğa tutunup sol ayakları üstünde dengelelerini sağlamaları gerekiyor. İki yaşlı kadın olduklarını görüyorum, oysa ne genç ne de yaşlılar. Annemle Lorna Teyze onlar, hayatımın iki demirbaşı. Yüzlerinde gülümsemeler, tel kapıyı arkalarından kapatıyorlar.

“Her yeri kum yapmayın” diyor babam masadan.

Ona kulak asmıyorlar. Lorna Teyze beni öpüyor, sonra aramızda bir kol kadar mesafe bırakıp, başı bir yana eğik, bana bakıyor. Annem yemek hazırlıyor, oturup suya bakarak yiyoruz.

“Kalp hastaları tugayını kaçırdınız” diyor babam. “Sabah dokuz gibi geliyorlar sahile. İnsan gördü mü onlar olduğunu anlıyor. Yürürken kollarını çok yükseğe kaldırıyorlar.” Yere bakıp gülüyor.

“Sen de her gün yürüyüş yapıyor musun?” diye soruyorum.

“6.6 kilometre” diyor babam.

“Adımsayarın mı var?”

“Yok, hesapladım” diyor babam. “Büyük beyaz bir bina var, şu taraftan ona kadar yürüyüp geri dönüyoruz. Hepsi 6.6 kilometre, gidiş dönüş.”

“Ben de sizinle gelebilirim.”

“Gel istersen” diyor. Tabağını alıp evyeye götürüyor. “Kahvaltıdan sonra gidiyoruz. Bugünkünü kaçırdın.”

Kanepeye gidip yer sehpasında duran gazeteyi açıyor. Gözlüğü burnunun üstünde, elleri iki yana açtığı dizlerinin arasında gevşekçe kenetlenmiş halde okuyor gazeteyi. Kadınlar bulaşıkları yıkıyor.

“Yakınlarda market var mı?” diye soruyorum anneme. “Tampon almam lazım.”

“Hazırlıksız mı yakalandın?” diyor annem. “Sunbrite Bulvarı’nda, bowling salonunun oradaki alışveriş merkezinde satıyorlar sanırım. Seninle geleyim mi?”

“Ben bulurum.”

“Ben o şeyleri hiç kullanamadım” diyor annem, sesini alçaltıp odanın öbür tarafına, babama göz atarak. “Hazel başına gelen korkunç bir şeyi anlatmıştı. Günlerce korkunç bir koku duymuş, bir ufunet... Ondan geliyormuş. Yıkanmış, yıkanmış ama kokudan kurtulamamış. Tam artık doktora gidecekmiş ama önce aynada orasına bakmış. Bir ip parçası görmüş ve tutup çekmiş. Yemye-